

Piątek, 24 kwietnia 2009 r.

2. respektując indywidualne życzenia dotyczące przyszłości każdej osoby mieszkającej o obozie Ashraf, uważa, że prawa człowieka osób przebywających w obozie Ashraf i innych obywateli irańskich, którzy opuścili Iran z przyczyn politycznych i mieszkają obecnie w Iraku, mogłyby zostać poważnie zagrożone, gdyby osoby te zostały zmuszone do powrotu do Iranu, oraz utrzymuje, że nikt nie powinien być zwracany do kraju, bezpośrednio lub przez państwo trzecie, w sytuacji, gdy grożą mu tam tortury i inne poważne przypadki naruszenia praw człowieka;
3. wzywa rząd Iraku do zakończenia blokady obozu oraz do przestrzegania statusu prawnego osób przebywających w obozie Ashraf jako „osób chronionych” na mocy konwencji genewskich, a także do powstrzymania się od wszelkich działań, które zagrażałyby życiu lub bezpieczeństwu tych osób, tzn. do umożliwienia im pełnego dostępu do żywności, wody, opieki medycznej i wyposażenia medycznego, paliwa oraz kontaktów z członkami rodziny i międzynarodowymi organizacjami humanitarnymi;
4. apeluje do Rady, Komisji i państw członkowskich, aby wspólnie z rządami Iraku i USA oraz z Wysokim Przedstawicielem ONZ ds. Uchodźców i Międzynarodowym Komitetem Czerwonego Krzyża działały na rzecz ustalenia zadowalającego długoterminowego statusu prawnego osób przebywających w obozie Ashraf;
5. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Wysokiemu Komisarzowi ONZ ds. Uchodźców, Międzynarodowemu Komitetowi Czerwonego Krzyża, rządowi Stanów Zjednoczonych Ameryki oraz rządowi i parlamentowi Iraku.

Ochrona interesów finansowych Wspólnot i zwalczanie nadużyć finansowych – sprawozdanie roczne za 2007 r.

P6_TA(2009)0315

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 kwietnia 2009 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot i zwalczania nadużyć finansowych – sprawozdanie roczne za 2007 r. (2008/2242(INI))

(2010/C 184 E/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje rezolucje w sprawie wcześniejszych sprawozdań rocznych Komisji Europejskiej i Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2008 r. zatytułowane „Ochrona interesów finansowych Wspólnot – Zwalczanie nadużyć finansowych – Sprawozdanie roczne za 2007 r.” (COM(2008)0475) oraz załączniki (SEC(2008)2300 i SEC(2008)2301),
- uwzględniając sprawozdanie z działalności OLAF-u za 2007 ⁽¹⁾ r., drugie sprawozdanie OLAF-u z dnia 19 czerwca 2008 r. w sprawie stosowania rozporządzenia Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzonych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami oraz wytyczne zastępujące vademecum OLAF-u,
- uwzględniając sprawozdanie z działalności Komitetu Nadzoru OLAF-u za okres od czerwca 2007 r. do maja 2008 r. ⁽²⁾,
- uwzględniając sprawozdanie roczne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu za rok budżetowy 2007 ⁽³⁾,
- uwzględniając art. 276 ust. 3 i art. 280 ust. 5 Traktatu WE,

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/aar/doc/olaf_aar.pdf

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/anti_fraud/reports/sup-com_en.html

⁽³⁾ Dz.U. C 286 z 10.11.2008, s. 1.

Piątek, 24 kwietnia 2009 r.

- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1995/2006 z dnia 13 grudnia 2006 r. zmieniające rozporządzenie (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽¹⁾,
- uwzględniając art. 45 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej oraz opinie Komisji Rozwoju Regionalnego i Komisji Rolnictwa (A6-0180/2009),

Kwota zgłoszonych nieprawidłowości

1. z zadowoleniem przyjmuje uwzględnienie rozdziału dotyczącego wydatków bezpośrednich, ale podkreśla, że oczekuje, iż w przypadku kolejnych sprawozdań rozdział ten zostanie rozszerzony o bardziej wyczerpujące dane;

2. ponownie wzywa do uwzględniania w porządku obrad Rady sprawozdań rocznych w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot (sprawozdania roczne PIF) i odnośnych rezolucji Parlamentu, a następnie do przekazywania przez Radę swoich uwag Parlamentowi i Komisji; wyraża głębokie rozczarowanie faktem, że Rada jeszcze tego nie robi, pomimo wezwania jej do tego przez Parlament i nacisków ze strony Komisji;

3. zwraca uwagę na fakt, że nieprawidłowości zgłoszone w 2007 r. w zakresie zasobów własnych, wydatków na rolnictwo, działań strukturalnych i wydatków bezpośrednich wyniosły ogółem 1 425 mld EUR (w porównaniu z 1 143 mld EUR w 2006 r.); kwoty zgłoszone Komisji w 2007 r. przez państwa członkowskie kształtują się następująco:

- zasoby własne: 377 mln EUR (353 mln EUR w 2006 r.),
- wydatki na rolnictwo: 155 mln EUR (87 mln EUR w 2006 r.),
- działania strukturalne: 828 mln EUR (703 mln EUR w 2006 r.),
- fundusze przedakcesyjne: 32 mln EUR (14 mln EUR w 2006 r.),
- wydatki bezpośrednie: 33 mln EUR;

4. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że po zeszłorocznym sprawozdaniu Parlamentu Europejskiego Komisja wskazała w swoim sprawozdaniu różnice pomiędzy nieprawidłowością a nadużyciem finansowym; jednakże definicja wyrażenia „podejrzewanych nadużyć finansowych” nadal nastęrcza państwom członkowskim trudności;

Uwagi ogólne

5. przychylnie odnosi się do starań poczynionych już przez państwa członkowskie, lecz ponownie podkreśla, że powinny one zagwarantować adekwatność swoich mechanizmów kontroli finansowej oraz zwraca uwagę na znaczenie podejmowania przez nie działań zapobiegawczych w celu zwiększenia wykrywalności nieprawidłowości przed dokonaniem jakichkolwiek płatności na rzecz beneficjentów; podkreśla fakt, że zwalczanie nadużyć finansowych i korupcji jest bieżącym obowiązkiem wszystkich państw członkowskich oraz zaznacza, że potrzeba wspólnych starań, aby osiągnąć prawdziwie znaczące wyniki;

6. podkreśla konieczność doprowadzenia do większej harmonizacji metod gromadzenia i wykorzystania informacji w celu zapewnienia znormalizowanych ram, które umożliwią, w kontekście wzmożonej strategii prewencyjnej, dokonanie bardziej skutecznej oceny zagrożenia nadużyciami;

⁽¹⁾ Dz.U. L 390 z 30.12.2006, s. 1.

Piątek, 24 kwietnia 2009 r.

7. z zadowoleniem przyjmuje krajowe deklaracje w sprawie zarządzania składane przez niektóre państwa członkowskie odnośnie do środków europejskich administrowanych na szczeblu krajowym; wzywa pozostałe państwa członkowskie do zapoczątkowania podobnych inicjatyw oraz zwraca się do Komisji Europejskiej o podjęcie wszelkich wysiłków na rzecz dojścia do skutku w całej Unii Europejskiej takich krajowych deklaracji w sprawie zarządzania;

Zasoby własne

8. zwraca uwagę na fakt, że szacunkowa kwota, której dotyczą nieprawidłowości, wzrosła o 6 %; produktami, których nieprawidłowości dotyczą w największym stopniu, były, podobnie jak w latach ubiegłych, telewizory i papierosy;

9. wyraża ubolewanie, że opóźnia się przyjęcie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej w celu ochrony interesów finansowych Wspólnoty Europejskiej przed nadużyciami finansowymi i wszelkimi innymi działaniami niezgodnymi z prawem (COM(2006)0473) i zwraca się w związku z tym do Rady o szybkie przyjęcie rozporządzenia;

10. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że po opublikowaniu komunikatu w sprawie konieczności opracowania skoordynowanej strategii w celu poprawy walki z oszustwami podatkowymi (COM(2006)0254) Komisja przyjęła komunikat w sprawie skoordynowanej strategii w celu poprawy walki z nadużyciami związanymi z podatkiem VAT (COM(2007)0758), oraz ze szczególną uwagą śledzi zarówno wniosek Komisji dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, ceł i innych obciążeń (COM(2009)0028), jak i wniosek Komisji dotyczący dyrektywy Rady w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania (COM(2009)0029);

11. podkreśla, że osiągnięcie znacznej poprawy współpracy w zakresie zwalczania nadużyć związanych z podatkiem VAT wymaga nowego bodźca politycznego;

12. wyraża ubolewanie, że OLAF nie ma dostępu do treści stanowiących przedmiot wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1798/2003 z dnia 7 października 2003 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie podatku od wartości dodanej ⁽¹⁾ i w związku z tym nie jest w stanie wnosić wartości dodanej w zakresie informacji operacyjnych niezbędnych do zwalczania nadużyć związanych z podatkiem VAT, zapobiegania przez państwa członkowskie nadużyciom finansowym i wspierania działań państw członkowskich w tym zakresie; wyraża zatem ubolewanie, że w 2007 r. OLAF nie zajął się ani jednym przypadkiem nadużycia związanego z podatkiem VAT;

13. przypomina państwom członkowskim o znaczącej liczbie przypadków transgranicznych nadużyć finansowych w obszarze podatku VAT;

14. wyraża ubolewanie z powodu nasilenia się nadużyć związanych z pochodzeniem produktów nie tylko w zakresie preferencyjnych środków taryfowych, ale także kontyngentów taryfowych GATT;

15. zachęca Komisję do przystąpienia do szczegółowej oceny potencjalnych nadużyć, w podziale na produkty i na państwa, z uwzględnieniem możliwości przeprowadzania systematycznych, ukierunkowanych i, w stosownych przypadkach, stałych kontroli zarówno w miejscu pochodzenia, jak i w miejscu przeznaczenia, z poświęceniem szczególnej uwagi zjawisku „oszustw karuzelowych”;

Wydatki na rolnictwo

16. przypomina, że od dnia 1 stycznia 2007 r. państwa członkowskie mają obowiązek informowania Komisji o nieprawidłowościach przekraczających kwotę 10 000 EUR, tzn. powyżej progu wprowadzonego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1848/2006 z dnia 14 grudnia 2006 r. dotyczącym nieprawidłowości i odzyskiwania kwot niesłusznie wypłaconych w związku z finansowaniem wspólnej polityki rolnej oraz organizacji systemu informacyjnego w tej dziedzinie ⁽²⁾; zwraca uwagę, że liczba przypadków zgłoszonych nieprawidłowości spadła o 53 % (1 548 przypadków, w porównaniu z 3 294 przypadkami w 2006 r.); zwraca uwagę, że ta stosunkowo niska liczba nieprawidłowości może być wynikiem wprowadzenia wyższego progu dotyczącego obowiązku zgłaszania;

⁽¹⁾ Dz.U. L 264 z 15.10.2003, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 355 z 15.12.2006, s. 56.

Piątek, 24 kwietnia 2009 r.

17. zwraca uwagę na fakt, że szacunkowa kwota, której dotyczą nieprawidłowości, wzrosła o 44 %, co stanowi wzrost związany do pewnego stopnia z przypadkami nieprawidłowości o znacznych skutkach finansowych, powstałymi lub wykrytymi w latach ubiegłych, ale zgłoszonymi dopiero w 2007 r.; zwraca uwagę na fakt, że sektory, których nieprawidłowości dotyczą w największym stopniu, to sektory mleka i przetworów mlecznych, owoców i warzyw, cukru, rozwoju obszarów wiejskich, wołowy i cielęciny;

18. podkreśla, że sektory mleka, owoców i warzyw, cukru oraz rozwoju obszarów wiejskich stanowią łącznie około 77 % ogółu nieprawidłowości, i że w samym sektorze rozwoju obszarów wiejskich liczba zgłoszonych nieprawidłowości stanowi około 38 %; zauważa ponadto, że największa kwota zgłaszanych nieprawidłowości w sektorze rozwoju obszarów wiejskich dotyczy środka wsparcia „leśnictwo”, a najwyższa liczba nieprawidłowości zgłaszana jest w odniesieniu do środka wsparcia „agro-środowisko”; zwraca się w związku z tym do OLAF-u o zwrócenie szczególnej uwagi w swym następnym sprawozdaniu rocznym na nieprawidłowości występujące w sektorze rozwoju obszarów wiejskich;

19. zwraca uwagę na znaczne różnice pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi dotyczące stosowania się do wymogu zgłaszania, a w szczególności zgłaszania we właściwym czasie; wyraża ubolewanie, że w przypadku Austrii i Szwecji luka czasowa pomiędzy wykryciem a zgłaszaniem nieprawidłowości dalece wykracza poza średnią (1-2 lata): odpowiednio 3-4 i 2-3 lata;

20. zgadza się ze stwierdzeniem Europejskiego Trybunału Obrachunkowego zawartym w pkt 5.20 przedmiotowego sprawozdania rocznego tej instytucji, że Zintegrowany System Zarządzania i Kontroli (IACS) jest nadal skutecznym systemem kontroli, ograniczającym ryzyko nieprawidłowych wydatków pod warunkiem, że jest właściwie stosowany i wprowadzone zostały do niego dokładne i wiarygodne dane; zaleca rozszerzenie zakresu stosowania tego systemu na nowe obszary, które obecnie nie są nim objęte; zauważa jednak, że należy zwiększyć ilość i jakość przeprowadzanych w ramach tego systemu kontroli, w celu wzmocnienia mechanizmów odstraszenia od popełniania nadużyć;

21. wzywa Komisję do podjęcia zdecydowanej decyzji politycznej, jeżeli władze greckie nie dotrzymają terminów określonych w planie działania dotyczącym stworzenia nowego sprawnego systemu identyfikacji działek rolnych – systemu informacji geograficznej;

22. ponownie wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny skuteczności i przejrzystości systemów monitorowania płatności dla rolników w kontekście swojego kolejnego sprawozdania rocznego;

Działania strukturalne

23. z zadowoleniem przyjmuje uproszczone i uściślone przepisy rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ⁽¹⁾ oraz rozporządzenie wykonawcze Komisji (WE) nr 1828/2006 ⁽²⁾; wyraża jednak zaniepokojenie stwierdzeniem Europejskiego Trybunału Obrachunkowego zawartym w pkt 6.31 przedmiotowego sprawozdania rocznego tej instytucji, zgodnie z którym systemy zarządzania i nadzoru państw członkowskich oraz nadzór Komisji nad funkcjonowaniem tych systemów są skuteczne jedynie w ograniczonym zakresie;

24. stwierdza, że nieprawidłowości w wykorzystaniu środków UE odnoszące się do niegospodarności, a czasem nawet do nadużyć finansowych, zdarzają się w bardzo wielu państwach członkowskich; zauważa, że państwa członkowskie zgłosiły w 2007 r. 3 832 nieprawidłowości (co stanowi 19,2 % wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim), że całkowita kwota obciążona nieprawidłowościami wyniosła w 2007 r. około 828 mln EUR (co odpowiada blisko 1,83 % środków na zobowiązania), że w przypadku ok. 12-15 % wszystkich nieprawidłowości zgłoszonych w 2007 r. podejrzewa się nadużycia oraz że całkowita kwota objęta nieprawidłowościami w przypadku Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wzrosła o 48 % w porównaniu z rokiem 2006;

25. podkreśla znaczenie, jakie dla wzmocnienia nadzoru nad zarządzaniem dzielonym w przypadku działań strukturalnych ma plan działania przyjęty przez Komisję w dniu 19 lutego 2008 r., zmierzający do redukcji pomyłek we wnioskach o płatność na rzecz państw członkowskich; wierzy, że rzeczony nowy plan działania może znacząco poprawić sytuację, zwłaszcza pomagając państwom członkowskim rozwijać umiejętność kontroli kwalifikowalności wydatków w ramach projektu; zauważa, że w pierwszym sprawozdaniu z postępów dotyczącym wspomnianego planu działania zawarto kilka pozytywnych wstępnych wyników;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności (Dz.U. L 210 z 31.7.2006, s. 25).

⁽²⁾ Dz.U. L 371 z 27.12.2006, s. 1.

Piątek, 24 kwietnia 2009 r.

26. popiera stanowisko Komisji, zgodnie z którym w przypadku wykrycia poważnych nieprawidłowości zostaną podjęte działania naprawcze, w tym zawieszenie płatności oraz odzyskiwanie nienależnych lub błędnie dokonanych płatności; przypomina, że Komisja powinna zdawać sprawozdanie z postępów osiągniętych we wdrażaniu swojego planu działania czterokrotnie w ciągu roku; wzywa jednakże Komisję do wzmocnienia wysiłków, by wspierać państwa członkowskie w unikaniu nieprawidłowości oraz w przekazywaniu niezbędnej wiedzy eksperckiej właściwym organom krajowym i regionalnym;

27. pozytywnie ocenia jakość wyników osiągniętych praktycznie we wszystkich projektach oraz – by nie wpływać negatywnie na kontynuację i właściwe wykorzystanie funduszy strukturalnych – zwraca uwagę na konieczność rozróżniania dwóch kwestii:

- administracyjnych nieprawidłowości, które muszą zostać skorygowane,
- oraz nadużyć finansowych (tj. 0,16 % płatności dokonanych przez Komisję w latach 2000-2007), które muszą zostać ukarane;

28. uznaje, że efektywna absorpcja środków z funduszy strukturalnych stanowi duże wyzwanie, zwłaszcza dla nowych państw członkowskich, ponieważ zobowiązane są one do spełnienia surowych i często złożonych wymogów, by móc korzystać z funduszy; w związku z tym przychylnie odnosi się do starań wspomnianych państw członkowskich dotyczących zwiększenia zdolności wdrożeniowych i zachęca je do nasilenia tych działań, aby możliwe było wykazanie rzeczywistych wyników w możliwych do przyjęcia ramach czasowych;

29. nakłania Komisję do uwzględnienia kosztów administracyjnych ponoszonych przez administracje szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego państw członkowskich w związku ze stosowaniem często złożonych i kosztownych wymogów związanych z monitorowaniem i kontrolą współfinansowanych projektów;

30. w tym celu wzywa zarówno Komisję, jak i państwa członkowskie do metodycznej pracy z zakresu udzielania porad dotyczących sposobów unikania nieprawidłowości oraz błędów i pomyłek administracyjnych;

31. wzywa Komisję do dalszego upraszczania procedur zarządzania i monitoringu programami w ramach funduszy strukturalnych, gdyż są one do pewnego stopnia odpowiedzialne za nieprawidłowości w ich wdrażaniu przez państwa członkowskie;

32. jest oburzony brakiem, po upływie kilku lat, dyscypliny państw członkowskich w zakresie zgłaszania; uważa, że nie do przyjęcia jest fakt, iż sześć państw członkowskich ⁽¹⁾ nadal nie wdrożyło elektronicznego systemu zgłaszania, 14 ⁽²⁾ państw członkowskich nie dotrzymało terminów zgłaszania, a niektóre państwa członkowskie ⁽³⁾ nie zaklasyfikowały żadnego ze zgłoszonych przez siebie przypadków nieprawidłowości; wzywa Komisję do znalezienia skutecznych rozwiązań w celu zaradzenia zaistniałej sytuacji, oprócz wszczęcia postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, a także zachęca Komisję, aby poważnie zastanowiła się nad ustanowieniem systemu sankcji finansowych, który miałby zostać włączony do przyszłych rozporządzeń, i do jego systematycznego wdrażania;

33. podkreśla, że klasyfikacja nieprawidłowości (polegająca na stwierdzeniu, czy w danym przypadku podejrzewa się nadużycie czy też nie) to element sprawozdań przedkładanych przez państwa członkowskie, który powinien zostać wzmocniony biorąc pod uwagę fakt, że kilka państw członkowskich w dalszym ciągu nie dostarczyło takiej klasyfikacji, a inne państwa członkowskie były w stanie dostarczyć klasyfikację tylko ograniczonej części zgłoszonych przez nie nieprawidłowości;

34. wzywa państwa członkowskie, które nie wykorzystują jeszcze modułów elektronicznych AFIS/ECR dla potrzeb sprawozdawczości elektronicznej, aby jak najszybciej zaczęły je stosować w celu poprawy jakości danych i terminowości ich przekazywania przed końcem 2009 r.; zwraca uwagę na fakt, że Komisja pracuje nad nowym, internetowym systemem zgłaszania, a mianowicie systemem zarządzania nieprawidłowościami, który ma być stosowany od lata 2009 r. oraz który prawdopodobnie zwiększy dyscyplinę w zakresie zgłaszania;

⁽¹⁾ Tzn. Francja, Hiszpania, Irlandia, Luksemburg, Łotwa i Szwecja; od listopada 2008 r. sytuacja uległa poprawie, gdyż Niemcy i Estonia wprowadziły w miejsce systemu zgłaszania na piśmie system zgłaszania drogą elektroniczną.

⁽²⁾ Problem ze zgłaszaniem we właściwym czasie występuje przede wszystkim we Francji, Hiszpanii i Niderlandach.

⁽³⁾ Tzn. Francja, Irlandia, Hiszpania i Luksemburg.

Piątek, 24 kwietnia 2009 r.

35. zaleca wzmoczenie wysiłków mających na celu osiągnięcie lepszej harmonizacji zgłaszania nieprawidłowości, szczególnie w odniesieniu do Funduszu Spójności;

36. wyraża ubolewanie, że pomimo iż szczegóły dotyczące wszystkich beneficjentów polityki spójności UE muszą być publikowane przez organy zarządzające zgodnie z przepisami regulującymi wdrażanie funduszy strukturalnych na lata 2007-2013 (rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006), baza danych na stronie internetowej Komisji nie jest kompletna; wzywa w związku z tym Komisję do wspólnego działania z państwami członkowskimi, by przyspieszyć przepływ informacji, mając na celu zapewnienie wydajniejszego funkcjonowania bazy danych w warunkach przejrzystości; wzywa też państwa członkowskie i Komisję do pełnego i terminowego wypełnienia wspomnianego obowiązku przejrzystości, a w szczególności do jego wypełnienia do czerwca 2009 r., terminu podanego w rezolucji Parlamentu z dnia 19 lutego 2008 r. w sprawie przejrzystości w kwestiach finansowych ⁽¹⁾;

37. popiera, w kontekście proponowanej zmiany rozporządzenia (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącego dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) ⁽²⁾, wezwanie państw członkowskich do systematycznego informowania OLAF-u o działaniach podejmowanych w związku z przypadkami zgłaszanymi im przez OLAF; zwraca uwagę, że mogłoby to zwiększyć dyscyplinę w zakresie zgłaszania wyroków wydawanych przez sądy krajowe w sprawach dotyczących nadużyć w zakresie wykorzystywania funduszy strukturalnych;

Fundusze przedakcesyjne

38. zwraca uwagę na fakt, że choć liczba przypadków dotyczących nieprawidłowości spadła, ich skutki finansowe wzrosły 2,2 razy, a skutki finansowe podejrzewanych nadużyć finansowych wzrosły trzykrotnie, przede wszystkim w kontekście wydatków „niekwalifikowalnych”;

39. odnotowuje, że Komisja opublikowała szereg szczegółowych i dogłębnych sprawozdań krytycznie oceniających postępy reformy systemu sądownictwa oraz postępy w zwalczaniu korupcji w ramach mechanizmów współpracy i weryfikacji w Bułgarii i Rumunii oraz osobne sprawozdanie w sprawie zarządzania funduszami Wspólnoty w Bułgarii, które kładzie nacisk na potrzebę stałego zaangażowania politycznego oraz podejmowania konkretnych działań w terenie, tak aby kryteria ustalone w momencie akcesji mogły zostać w pełni spełnione; zauważa również, że w przypadku Bułgarii Komisja definitywnie zawiesiła część finansowania UE z programu Phare z powodu nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli i audytu; wzywa zatem wspomniane państwa członkowskie do podjęcia pilnych działań zmierzających do wdrożenia konkretnych środków zaradczych zaproponowanych w omawianych sprawozdaniach; popiera też starania poczynione jak dotąd przez wspomniane państwa członkowskie i wzywa je do podjęcia w tym celu wszelkich niezbędnych środków;

40. ma zastrzeżenia do faktu, że według OLAF-u w 2007 r. nie został zgłoszony ani jeden przypadek podejrzewanych nadużyć finansowych w kontekście Przedakcesyjnego Instrumentu Strukturalnego; zwraca uwagę, że w 2007 r. Cypr i Litwa nie zgłosiły żadnego przypadku;

41. podkreśla, że niedostateczna jakość zgłaszanych informacji jest nadal nierozstrzygniętym problemem; zwraca uwagę, że wiarygodność zgłaszanych informacji jest najniższa w przypadku Bułgarii i Rumunii; jednakże, relatywnie rzecz biorąc, najmniej wiarygodne są zgłoszenia węgierskie; zwraca uwagę, że zgłaszanie we właściwym czasie także przysparza problemów, w szczególności w czterech państwach członkowskich i w jednym państwie kandydującym ⁽³⁾;

42. ponieważ występują poważne problemy z wiarygodnością zgłaszanych informacji i ogólnym poziomem efektywności w stosowaniu się do wymogów w niektórych państwach UE-12 (tj. w państwach, które przystąpiły do Unii Europejskiej w 2004 r. i w 2007 r.), co świadczy o tym, czy struktura administracyjna mechanizmu zgłaszania państwa-beneficjenta jest mocna lub bardzo słaba, jest zdania, że podobne problemy wystąpią w kontekście wdrażania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności; wzywa zatem zainteresowane państwa członkowskie do współpracy z Komisją w celu znalezienia sposobów zaradzenia zaistniałej sytuacji;

Wydatki bezpośrednie

43. zwraca uwagę na fakt, że sektor pomocy zewnętrznej cechuje stały wzrost nieprawidłowości i nadużyć finansowych;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0051.

⁽²⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, s. 1.

⁽³⁾ Terminów zgłaszania nie dotrzymały Bułgaria, Chorwacja, Polska, Słowacja i Węgry.

Piątek, 24 kwietnia 2009 r.

44. wyraża zaniepokojenie konkluzjami zawartymi w sprawozdaniu rocznym z działalności OLAF-u, zgodnie z którymi urzędnicy OLAF-u prowadzący dochodzenia często stwierdzają stosowanie w sektorze pomocy zewnętrznej sposobów działania charakterystycznych dla zorganizowanych grup przestępczych specjalizujących się w nadużyciach finansowych, ze względu na brak należytej koordynacji pomiędzy poszczególnymi międzynarodowymi organizacjami-darczyńcami;

45. wzywa Komisję do zwrócenia uwagi na problem podwójnego finansowania projektów; w szczególności domaga się od Komisji, aby przy zawieraniu lub zmianie umów w sprawie zarządzania i realizacji projektów przez organizacje międzynarodowe systematycznie przekazywała wszystkie wewnętrzne i zewnętrzne kontrole tych organizacji dotyczące wykorzystania funduszy wspólnotowych Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu i audytorowi wewnętrznemu Komisji;

Odzyskiwanie środków

46. wyraża ubolewanie, że skuteczność w odzyskiwaniu środków jest nadal niska, szczególnie w tych sektorach, w których odzyskiwaniem środków zarządzają poszczególne państwa członkowskie; zwraca uwagę na fakt, że zgodnie ze sprawozdaniem OLAF-u ciągle jeszcze nie zostały zakończone postępowania dotyczące odzyskania około 3,75 mld EUR;

47. popiera podejście, zgodnie z którym odzyskane środki pozostają w tej samej pozycji budżetu, z której zostały nienależnie wypłacone;

48. z zadowoleniem przyjmuje opublikowanie nowej centralnej bazy danych o wykluczeniach dotyczącej podmiotów otrzymujących fundusze wspólnotowe, które dopuściły się nadużyć finansowych⁽¹⁾; zwraca uwagę, że przedmiotowa baza danych jest w pełni sprawna od dnia 1 stycznia 2009 r. i wzywa Komisję do przedstawienia na początku 2010 r. sprawozdania z oceny;

49. zwraca uwagę na fakt, że niezbędne jest opracowanie i przyjęcie szybszej i bardziej odpowiedniej procedury odzyskiwania środków; ponownie wzywa zatem Komisję do uwzględnienia w przyszłych rozwiązaniach legislacyjnych, dotyczących wspólnego zarządzania, wiążących i zapobiegawczych elementów w celu umożliwienia odzyskania nieprawidłowych płatności z chwilą zakończenia procedury odzyskiwania środków;

50. wzywa Komisję do zbadania możliwości wprowadzenia systemu zabezpieczeń, takich jak przesunięcie środków lub przeznaczenie określonej kwoty na rezerwę, żeby przyspieszyć odzyskanie należnych kwot;

Stosunki OLAF-u z Europolem i Eurojustem

51. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie dnia 24 września 2008 r. przez Eurojust i OLAF praktycznych ustaleń w sprawie zasad współpracy⁽²⁾, zawierających zasady bliskiej i zacieśnionej współpracy oraz przepisy dotyczące wymiany danych ogólnych oraz osobowych; popiera zawarcie podobnego porozumienia z Europolem;

52. uważa, że niezbędne jest stworzenie trwałej podstawy dla operacyjnej i informacyjnej synergii z Eurojustem i Europolem, np. poprzez stworzenie wspólnego zespołu operacyjno-wywiadowczego, ponieważ niewątpliwie zastosowanie takiego rozwiązania wniosłoby wartość dodaną w walkę z nadużyciami finansowymi;

53. zwraca także uwagę na fakt, że nakładające się na siebie obecnie kompetencje tych organów wymagają wyraźnego określenia;

Współpraca OLAF-u z państwami członkowskimi

54. popiera podstawowy cel wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) (COM(2006)0244), tzn. zwiększenie niezależności OLAF-u; przypomina jednak znaczenie powiązania ze sobą działań i wyników działań OLAF-u, służb Komisji i władz poszczególnych państw członkowskich dzięki sprawnym kanałom komunikacji umożliwiającym unikanie powielania działań i braku informacji;

⁽¹⁾ Dz.U. L 344 z 20.12.2008, s. 12.

⁽²⁾ Dz.U. C 314 z 9.12.2008, s. 3.

Piątek, 24 kwietnia 2009 r.

55. zwraca uwagę na fakt, że OLAF jest jedynym organem, który może wykonywać wszystkie uprawnienia dochodzeniowe mające na celu zwalczanie i zapobieganie nadużyciom finansowym, korupcji i innym działaniom niezgodnym z prawem przynoszącym szkodę budżetowi ogólnemu UE; podkreśla zatem, że należałoby jeszcze bardziej wzmocnić funkcję dochodzeniową OLAF-u, szczególnie w odniesieniu do funduszy strukturalnych i pomocy zewnętrznej, które cechuje najwyższa liczba zgłaszanych nieprawidłowości;

56. zwraca uwagę na fakt, że od 2003 r. liczba przypadków podjęcia działań następczych stale wzrasta, a także, że w 2007 r. sprawy prowadzone przez OLAF kończyły się przede wszystkim odzyskaniem środków lub wydaniem zalecenia dotyczącego doprowadzenia do podjęcia przez organy wymiaru sprawiedliwości działań następczych; stwierdza, że oznacza to, iż wyniki dochodzeń przeprowadzanych przez OLAF są pozytywne dla państw członkowskich i instytucji UE;

57. zwraca uwagę na fakt, że zalecenia OLAF-u nie są wiążące, więc władze krajowe podejmują odpowiednie decyzje i nakładają sankcje niezależnie; uważa, że ustanowienie Prokuratury Europejskiej pomogłoby pokonać trudności wynikające z transgranicznego charakteru odnośnych spraw;

58. podkreśla konieczność usprawnienia instrumentów prawnych, ponieważ definicje takich wyrażeń, jak nadużycia finansowe, podejrzenia o nadużycia finansowe i inne nieprawidłowości rozrzucone są po wielu różnych aktach prawnych, pomimo tego, że Parlament wielokrotnie wzywał do przekształcenia przepisów dotyczących zwalczania nadużyć finansowych;

59. zwraca uwagę na problem państw członkowskich z kwalifikacją w kontekście stosowania przepisów art. 4 i 5 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich⁽¹⁾; jest zdania, że w razie wątpliwości sądy krajowe powinny zwracać się do Trybunału Sprawiedliwości o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym;

60. z zadowoleniem przyjmuje opublikowanie przedmiotowego drugiego sprawozdania OLAF-u w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji, określającego dobre praktyki dla każdego etapu kontroli, a także opublikowanie nowej wersji vademecum (wytycznych) OLAF-u; domaga się od Komisji przesłania, do września 2009 r., właściwej komisji Parlamentu znowelizowanej i kompletnej wersji instrukcji dotyczących OLAF-u;

61. podkreśla potrzebę jasno określonych przepisów dotyczących procedur i terminów wiążących właściwe władze w kontekście udzielania niezbędnego wsparcia, a także przepisów wiążących w większym stopniu, dotyczących współpracy oraz wskazujących krajowe organy powołane do udzielania wsparcia; podkreśla, z myślą o rozwiązaniu tego problemu, przydatność rezolucji legislacyjnej z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)⁽²⁾;

62. wzywa Komisję do podjęcia odpowiednich działań, w tym wszczęcia postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, przeciwko tym państwom członkowskim, które nie wspierają służb Komisji w przeprowadzaniu kontroli na miejscu, jak zostało to przewidziane w rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami⁽³⁾;

63. zwraca uwagę na fakt, że ponieważ stwierdzono, iż organy wymiaru sprawiedliwości podejmują w związku ze zgłaszanymi im przypadkami szeroko zakrojone działania następcze, ale dopuszczalność przez sądy krajowe dowodów zgromadzonych przez OLAF jest bardzo ograniczona, należałoby zwiększyć wsparcie dla OLAF-u ze strony organów wymiaru sprawiedliwości w zakresie prowadzenia dochodzeń; uważa także, że Eurojust powinien być informowany o przekazywaniu informacji lub sprawozdań końcowych organom wymiaru sprawiedliwości, jeżeli dotyczą one poważnych form przestępczości o charakterze międzynarodowym i obejmują dwa lub więcej państw członkowskich;

64. przypomina Komisji o żądaniu Parlamentu, by do sprawozdania rocznego za 2008 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnoty włączyć analizę struktur państw członkowskich zaangażowanych w zwalczanie nieprawidłowości;

65. wyraża ubolewanie, że państwa członkowskie nie przekazują dostatecznych informacji dotyczących działań podejmowanych na podstawie informacji lub sprawozdań końcowych przekazywanych im przez OLAF; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia, że ich właściwe władze będą przysyłać OLAF-owi sprawozdania w sprawie postępów poczynionych w ramach działań realizowanych przez nie na podstawie informacji lub zaleceń przesłanych im przez OLAF;

(1) Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1.

(2) Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0553.

(3) Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2.

Piątek, 24 kwietnia 2009 r.

66. zwraca uwagę na fakt, że krajowe organy kontroli finansowej mają znaczne kompetencje w zakresie przeprowadzania kontroli dotyczących funduszy UE i stanowią pierwsze źródło informacji zarówno dla krajowych organów ścigania, jak i instytucji UE; uważa zatem, że maksymalne zwiększenie współpracy i przepływu informacji pomiędzy krajowymi organami kontroli finansowej, krajowymi organami ścigania i OLAF-em leży w naszym wspólnym interesie;

67. zauważa, że zgodnie z rezolucją legislacyjną z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF), państwa członkowskie systematycznie informują OLAF o działaniach podejmowanych w związku z przypadkami zgłaszanymi im przez OLAF; zwraca się dlatego do OLAF-u o przedstawienie informacji w tej kwestii w jego następnym sprawozdaniu rocznym;

68. zwraca uwagę na fakt, że służby centralne zajmujące się zwalczaniem nadużyć finansowych (AFCOS) dla OLAF-u w państwach członkowskich, które przystąpiły do UE po 2004 r., stanowią bardzo ważne punkty informacyjne/kontaktowe dla OLAF-u; zwraca jednak uwagę, że tak długo, jak biura te nie będą niezależne od krajowej administracji, ich funkcjonalna wartość dodana jest minimalna (szczególnie w odniesieniu do zgłaszania Komisji nieprawidłowości); dlatego zwraca się do Komisji o przedstawienie właściwej komisji Parlamentu propozycji dotyczących zwiększenia wartości działań tych biur oraz uważa za niezbędne wzmocnienie współpracy z państwami kandydującymi;

Wyroby tytoniowe – porozumienie zawarte ze spółką Philip Morris

69. wyraża ubolewanie, że Komisja nie była w stanie przedstawić szczegółowego sprawozdania z działań podjętych w związku z rezolucją Parlamentu z dnia 11 października 2007 r. w sprawie konsekwencji porozumienia pomiędzy Wspólnotą, państwami członkowskimi i firmą Philip Morris w sprawie intensyfikacji walki z nadużyciami i przemytem papierosów oraz postępów poczynionych w zakresie wdrażania zaleceń parlamentarnej komisji śledczej ds. wspólnotowego systemu tranzytowego⁽¹⁾ a w szczególności z ust. 49 niniejszej rezolucji, zawierającym wyraźne wezwanie Komisji do opublikowania takiego sprawozdania do końca 2008 r.; oczekuje, że Komisja przedstawi to sprawozdanie przed końcem procedury udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2007 r.;

70. nie może zaakceptować faktu, że podczas gdy zgodnie z porozumieniami zawartymi ze spółkami Philip Morris i Japan Tobacco Wspólnota otrzymała 1,65 mld USD na zwalczanie nadużyć finansowych, zamiast przyjęcia wspólnego podejścia Komisja przekazała około 90 % tej kwoty bezpośrednio ministerstwom finansów poszczególnych państw członkowskich, nie określając na co środki te mają zostać przeznaczone; wzywa Radę i Komisję do ustanowienia z Parlamentem trójstronnej grupy roboczej w celu znalezienia odpowiednich rozwiązań na rzecz rozsądnego oraz lepszego wykorzystania tych i podobnych dochodów Unii; uważa, że nie do przyjęcia jest fakt, iż w czasach pogorszenia koniunktury gospodarczej miliardy euro pochodzące z kar pieniężnych zapłaconych przez duże firmy, które naruszyły europejskie przepisy o konkurencji ze szkodą dla europejskich konsumentów, nie są wykorzystywane przez Unię w celu pobudzania gospodarki z korzyścią dla osób bezrobotnych lub udzielania pomocy krajom rozwijającym się, które są najbardziej dotknięte przez kryzys, lecz zamiast tego przekazywane po prostu krajowym ministerstwom finansów;

Przestępczość zorganizowana

71. z zadowoleniem przyjmuje opublikowanie komunikatu Komisji z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie dochodów pochodzących z przestępczości zorganizowanej (COM(2008)0766), którego przedmiotem jest konfiskata i odzyskiwanie dochodów z przestępstw, a ponadto zgadza się z Komisją, że konfiskata stanowi jedną z najskuteczniejszych metod walki z przestępczością zorganizowaną, a także, że niezbędne jest wprowadzenie środków mających na celu zwiększenie jak dotychczas ograniczonej liczby przypadków konfiskaty oraz niewielkich kwot odzyskanych dochodów;

72. podkreśla, że kluczowe znaczenie ma istnienie stosownych i skutecznych mechanizmów służących zamrażaniu i konfiskowaniu zagranicznych aktywów; z tego względu należy rozważyć przekształcenie istniejących ram prawnych UE; podkreśla, że należy w trybie pilnym wdrożyć decyzję Rady 2007/845/WSiSW w celu zapewnienia, że wszystkie państwa członkowskie ustanowią lub powołają biura ds. odzyskiwania mienia (ARO);

73. ponownie wzywa Komisję do przedłożenia Parlamentowi szczegółowej analizy systemu lub systemów wykorzystywanych przez przestępczość zorganizowaną ze szkodą dla interesów finansowych Wspólnoty; uważa, że pod tym względem ocena zagrożenia przestępczością zorganizowaną sporządzona przez Europol (OCTA) jest wprawdzie użyteczna, lecz niewystarczająca;

⁽¹⁾ Dz.U. C 227 E z 4.9.2008, s. 147.

Piątek, 24 kwietnia 2009 r.

74. wyraża ubolewanie, że Konwencja o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich z 1995 r. oraz protokoły z 1996 r. i 2007 r. ciągle jeszcze nie zostały ratyfikowane przez Czechy, Maltę, Polskę i Węgry, a ponadto, że jeden z dwóch protokołów nie został ratyfikowany przez Estonię i Włochy, a także że w przypadku siedmiu państw członkowskich transpozycja postanowień nie jest pełna;

*

* *

75. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Trybunałowi Sprawiedliwości, Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu, Komitetowi Nadzoru OLAF-u oraz OLAF-owi.

Immunitet parlamentarny w Polsce

P6_TA(2009)0316

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 kwietnia 2009 r. w sprawie immunitetu parlamentarnego w Polsce (2008/2232 (INI))

(2010/C 184 E/15)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 9 i 10 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich z dnia 8 kwietnia 1965 r.,
 - uwzględniając art. 12. ust. 3 Aktu dotyczącego wyborów członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich z dnia 20 września 1976 r.,
 - uwzględniając art. 105 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
 - uwzględniając art. 7b polskiej ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora,
 - uwzględniając art. 9 i 142 polskiej ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego,
 - uwzględniając rezolucję z dnia 23 czerwca 2005 r. w sprawie zmiany decyzji z dnia 4 czerwca 2003 r. dotyczącej przyjęcia statutu posła do Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,
 - uwzględniając art. 6 oraz art. 7 Regulaminu, uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A6-0205/2009),
- A. mając na uwadze, że w bieżącej kadencji Parlament i Komisja Prawna, jako komisja przedmiotowo właściwa, rozpatrywały wnioski o uchylenie immunitetu posłów wybranych w Polsce i napotkały pewne trudności w wykładni przepisów prawa, które mogą mieć zastosowanie w przypadku tych posłów,

⁽¹⁾ Dz.U. C 133 E z 8.6.2006, s. 48.